

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาปัญหาและปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการนำโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูป Express for Windows มาใช้ในธุรกิจเคมีเกษตรของ บริษัท โค้วตงเซ่ง จำกัด ได้กำหนดระเบียบวิธีการศึกษาไว้ดังนี้

3.1 ขอบเขตการศึกษา

3.1.1 ขอบเขตเนื้อหา ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

1. ตำรวจและสังเกตการณ์การปฏิบัติงานจริง

2. ปัญหาและปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการนำโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูป

Express for Windows มาใช้ แบ่งเป็น 7 ด้าน เนื้อหาประกอบด้วย

1. ด้านบุคลากร ประกอบด้วย ความชำนาญงานผู้ใช้ระบบ ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับคู่มือการปฏิบัติงานและกระบวนการปฏิบัติงานของผู้ใช้ระบบ ความรู้พื้นฐานด้านคอมพิวเตอร์ผู้ใช้ระบบ ความเพียงพอของผู้ปฏิบัติงานในระบบ การได้รับการอบรมการใช้โปรแกรมบัญชีสำเร็จรูป Express for Windows ปริมาณงานของผู้ใช้ระบบ หน้าที่ความรับผิดชอบ ความรู้เกี่ยวกับเมนูในโปรแกรม ตลอดจนมนุษยสัมพันธ์ในการติดต่อประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ

2. คู่มือปฏิบัติงาน ประกอบด้วย มีคู่มือปฏิบัติงาน อ่านเข้าใจได้ง่าย มีตัวอย่างที่แสดงได้อย่างเหมาะสม มีการพัฒนาคู่มืออย่างต่อเนื่อง คู่มือมีรายละเอียดประกอบคำอธิบายครบถ้วนทุกเมนูสามารถนำมาช่วยกระบวนการทำงานได้เป็นอย่างดีเพียงใด

3. นโยบายของผู้บริหาร ประกอบด้วย ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารในด้านการให้เข้ารับการอบรมกับตัวแทนจำหน่าย ให้เข้ารับการอบรมด้านการใช้คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยี ผู้บริหารเห็นความสำคัญในด้านการใช้คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยี รวมถึงให้ความสำคัญด้านการบัญชี สนับสนุนงบประมาณเรื่องการใช้คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยี มากน้อยเพียงใด

4. ข้อมูล มีขั้นตอนการปฏิบัติงานในระบบที่ชัดเจน ระบบการทำงานมีความเหมาะสมการจัดทำเอกสารประกอบการบันทึกข้อมูลมีความถูกต้อง เอกสารประกอบ และใบสำคัญในการบันทึกบัญชีมีปริมาณพอเหมาะ ทำให้ง่ายในการเลือกข้อมูลที่จะบันทึกในโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูป Express การออกรายงานทางการเงินรวดเร็วทันเวลา

5. โปรแกรม ที่ใช้ในระบบใช้งานสอดคล้องกับลักษณะการทำงานของบริษัท เพียงใด การสร้างรายงานต่าง ๆ สามารถทำได้ตามรูปแบบรายงานที่ต้องการหรือไม่ มีความยืดหยุ่นในการแก้ไขปัญหาคือ การประมวลผลทำได้ถูกต้องรวดเร็วทันเวลา มีระบบการตรวจสอบข้อมูลความถูกต้องในการนำเข้าข้อมูล โมดูลของระบบบัญชีแต่ละโมดูลสามารถ เชื่อมโยงข้อมูลถึงกันได้ดีเพียงใด

6. เทคโนโลยี รวมถึง คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และการสื่อสารแบบเครือข่าย ประกอบด้วย มีคอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์ช่วยในการทำงานมีคุณภาพเพียงพอกับความต้องการ คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์เพิ่มขีดความสามารถได้ ประสิทธิภาพของระบบเครือข่ายการเชื่อมโยงข้อมูล ระบบสามารถรองรับ Work Station บนระบบเครือข่ายได้ ระบบการส่งผ่านข้อมูลของระบบ LAN มีประสิทธิภาพดีเพียงใด

7. การควบคุมภายใน ประกอบด้วย การแบ่งหน้าที่งานและความรับผิดชอบที่ชัดเจน การตรวจสอบข้อมูลโดยหัวหน้างาน

3.1.2 ขอบเขตประชากรและขนาดตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้บริหารจำนวน 4 คน และผู้ที่เกี่ยวข้องจำนวน 9 คน โดยแบ่งตามตำแหน่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ตำแหน่ง	ประชากร	ขนาดตัวอย่าง
ผู้บริหารกิจการ	4	4
หัวหน้าฝ่ายบัญชี	1	1
หัวหน้าฝ่ายคลังสินค้า	1	1
หัวหน้าฝ่ายผลิต	1	1
พนักงานบัญชี	4	4
พนักงานการเงิน	1	1
พนักงานคลังสินค้า	1	1
รวม	13	13

3.1.3 ขนาดตัวอย่างและวิธีการคัดเลือกตัวอย่าง

ในการศึกษาครั้งนี้ กำหนดขนาดตัวอย่างและวิธีการเลือกตัวอย่างทำการศึกษาจากประชากรทั้งหมด

3.2 วิธีการศึกษา

3.2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

1.1 ใช้วิธีการสำรวจ (Surveying) และสังเกตการณ์ปฏิบัติงาน (Observation) ศึกษาการทำงานในแต่ละระบบ เพื่อให้ได้ภาพแสดงทางเดินของเอกสารและการบันทึกบัญชี (Flowchart) ของโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูป Express for Windows และ Microsoft Access และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 15 ระบบ ดังนี้

1. ระบบการซื้อสินค้าและค่าแรงรายวันเป็นเงินสด
2. ระบบการซื้อในประเทศเป็นเงินเชื่อและจ่ายชำระหนี้
3. ระบบการซื้อต่างประเทศเป็นเงินเชื่อและจ่ายชำระหนี้
4. ระบบการผลิตสินค้า
5. ระบบการขายสินค้าเป็นเงินสด
6. ระบบการขายสินค้าเป็นเงินเชื่อ
7. ระบบการลดหนี้ - เพิ่มหนี้, ลดหนี้รับคืนสินค้า
8. ระบบการลดหนี้ - เพิ่มหนี้, ลดหนี้ส่งคืนสินค้า
9. ระบบการรับชำระหนี้จากการขายเชื่อ
10. ระบบการจ่ายเงินเดือนพนักงาน
11. ระบบการจ่ายเงินสลดย่อย
12. ระบบการรับรายได้อื่น ๆ
13. ระบบการจ่ายเงินอื่น ๆ นอกเหนือจากการจ่ายชำระหนี้
14. ระบบการปรับปรุงบัญชี และแก้ไขรายการบัญชี
15. ระบบการปรับปรุงแก้ไข และปิดบัญชี

1.2 ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เพื่อให้ทราบแผนผังองค์กร (Organization Chart) หน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละบุคคล ระเบียบวิธีการปฏิบัติงาน ตลอดจนนโยบายการสนับสนุนจากผู้บริหาร โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารจำนวน 4 คน และผู้ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 9 คน ศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง มาประมวลเป็นขอบเขตการศึกษาและสร้างแบบสอบถาม

1.3 ใช้วิธีการออกแบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อให้ได้ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่องทั่วไป, ปัญหาและปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการนำโปรแกรมบัญชี ฯ มาใช้, ความรู้ความเข้าใจของบุคลากร โดยข้อมูลแบบสอบถามประกอบด้วย

1.3.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.3.2 ข้อมูลปัญหาที่มีผลต่อความสำเร็จในการนำโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูป Express for Windows มาใช้

1.3.3 ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการนำโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูป Express for Windows มาใช้

1.3.4 ข้อมูลความรู้ความเข้าใจของบุคลากร เกี่ยวกับคู่มือการปฏิบัติงาน กระบวนการทำงานของระบบโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูป Express for Windows, Microsoft Access

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

ศึกษาจากคู่มือการปฏิบัติงานของโปรแกรมบัญชีฯ ขั้นตอนการทำงานและวิธีการจัดทำบัญชี การกำหนดหน้าที่งานเฉพาะตำแหน่ง (Job Description) ตลอดจนศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. ผู้ศึกษาจะทำการสำรวจและสังเกตการณ์การปฏิบัติงานจริง
2. ผู้ศึกษาจะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ประกอบด้วย 4

ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา สาขาวิชาที่ศึกษา อายุงาน ระดับตำแหน่ง การเข้ารับการฝึกอบรมการใช้โปรแกรม บัญชีสำเร็จรูป Express for Windows, Microsoft Access และอบรมการใช้คอมพิวเตอร์

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาที่มีผลต่อความสำเร็จในการนำโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูป Express for Windows มาใช้

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการนำโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูป Express for Windows มาใช้

ส่วนที่ 4 ข้อมูลความรู้ความเข้าใจของบุคลากร เกี่ยวกับคู่มือการปฏิบัติงาน กระบวนการทำงานของระบบโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูป Express for Windows และ Microsoft Access และข้อเสนอแนะทั่วไป

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม จะนำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics ประกอบด้วย ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และ ค่าเฉลี่ย (Mean) และใช้มาตรวัดแบบให้คะแนนหรือให้การประเมิน แบบ Itemized rating scales ประกอบด้วย 5 ระดับ (สุจิตรา บุญยรัตพันธุ์: 130-132)

ระดับความสำคัญ	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

คะแนนที่ได้จะนำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และแปลความหมายของระดับค่าเฉลี่ยโดยใช้สูตรค่าพิสัย คือ

$$\frac{\text{ค่าสูงสุด}-\text{ค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5 - 1}{5} = 0.8$$

ดังนั้น แต่ละระดับจะสามารถแบ่งคะแนนค่าเฉลี่ยและแปลความหมายของระดับค่าเฉลี่ยได้ 5 ระดับ ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย	ระดับปัญหาและปัจจัย
4.20 - 5.00	มากที่สุด
3.40 - 4.19	มาก
2.60 - 3.39	ปานกลาง
1.80 - 2.59	น้อย
1.00 - 1.79	น้อยที่สุด

3.4 ระยะเวลาในการดำเนินการ

ขั้นตอนการดำเนินงาน	เดือนที่ 1				เดือนที่ 2				เดือนที่ 3				เดือนที่ 4			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
รวบรวมข้อมูลเบื้องต้น	→															
สร้างแบบสอบถาม			→													
เก็บรวบรวมข้อมูล					→											
วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล									→							
จัดทำและนำเสนอรายงาน													→			